

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Londyn, dnia 30 września 1941 r. **Nr 6**

Część I

DEKRETY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

- Poz. : 10 — z dnia 20 września 1941 r. o księgach stanu cywilnego i aktach zgonu osób zmarłych na morzu .. str. 27
- Poz. : 11 — z dnia 20 września 1941 r. o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1939 r. o powołaniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej str. 29
- Poz. : 12 — z dnia 20 września 1941 r. o zmianie rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 11 sierpnia 1920 r. o ustanowieniu „Krzyża Walecznych“ str. 30
- Poz. : 13 — z dnia 30 września 1941 r. o sądach morskich str. 30

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

- Poz. : 14 — z dnia 26 września 1941 r. o uchyleniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 1934 r. w sprawie osób zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu str. 34

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW

- Poz. : 15.— Przemysłu i Handlu z dnia 15 września 1941 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej str. 35
- Poz. : 16 — Spraw Zagranicznych z dnia 30 września 1941 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Skarbu o opłatach za wypisy z ksiąg stanu cywilnego osób zmarłych na morzu str. 36

10

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 20 WRZEŚNIA 1941 R.

o księgach stanu cywilnego i aktach zgonu osób zmarłych na morzu.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią, co następuje :

Art. 1.

(1) W czasie trwania wyjątkowych okoliczności, wywołanych wojną, prowadzić będą upoważnione urzędy konsularne R.P. księgi stanu cywilnego osób zmarłych na morzu.

(2) Minister Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości upoważni kierowników urzędów konsularnych R.P. lub innych funkcjonariuszów konsularnych do prowadzenia ksiąg stanu cywilnego.

Art. 2.

Do ksiąg stanu cywilnego, prowadzonych przez

urzędy konsularne, wciągane będą akty zgonu osób zmarłych na polskich statkach handlowych.

Art. 3.

Do ksiąg stanu cywilnego, prowadzonych przez urzędy konsularne, wciągane mogą być również akty zgonu obywateli polskich, zmarłych na statkach obcych.

Art. 4.

(1) W przypadku zgonu na statku polskiej marynarki handlowej kapitan statku sporządzi akt zgonu w obecności dwóch świadków. Akt podpisany winien być przez kapitana i świadków.

(2) Po przybyciu statku do portu kapitan prześle akt zgonu właściwemu urzędowi konsularnemu.

(3) W razie zgonu osoby przynależnej do Polskich Sił Zbrojnych, lub sił zbrojnych Państw Sprzymierzonych — kapitan statku prześle akt zgonu Szefowi Kierownictwa Marynarki Wojennej.

Art. 5.

(1) Wciągnięcie do ksiąg stanu cywilnego aktu zgonu obywatela polskiego, zmarłego na statku obcym, nastąpić może, jeżeli urząd konsularny R.P. uzyska dokument sporządzony przez kapitana statku, stwierdzający fakt zgonu na podstawie zeznań co najmniej dwóch świadków.

(2) Jeżeli akt wymieniony w ustępie poprzedzającym dotyczy osoby przynależnej do Polskich Sił Zbrojnych, urząd konsularny prześle akt Szefowi Kierownictwa Marynarki Wojennej.

Art. 6.

W akcie zgonu podane będą: imiona i nazwisko zmarłego, zawód, data i miejsce urodzenia, wyznanie, obywatelstwo, miejsce, dzień i godzina zgonu, oraz imiona i nazwiska, wiek, zawód i zamieszkanie zeznających świadków, w obecności których akt sporządzono, oraz w miarę możliwości, imię i nazwisko pozostałego przy życiu współmałżonka, jeśli zmarły był w stanie małżeńskim, jak też imiona i nazwiska, zawód i miejsce zamieszkania rodziców zmarłego. Dane te będą wciągnięte do księgi stanu cywilnego. Ponadto w akcie zgonu wskazana będzie przyczyna śmierci, stwierdzona w miarę możliwości przez lekarza, wreszcie okoliczności śmierci.

Art. 7.

Urząd konsularny R.P. może zwracać się do władz, urzędów i osób prywatnych celem zebrania dodatkowych dowodów, stwierdzających zgon, lub celem uzyskania danych dotyczących zmarłego.

Art. 8.

(1) W przypadku uznania przez urząd konsularny, że ustalenia stwierdzające zgon są niewystarczające lub że wzbudzają wątpliwości, urząd nie wciągnie aktu do ksiąg stanu cywilnego, o czym powiadomi Ministra Sprawiedliwości.

(2) Ostateczna decyzja w tym względzie należy do Ministra Sprawiedliwości i powzięta może być z urzędu lub na wniosek konsulatu albo osoby interesowanej.

Art. 9.

(1) W razie ujawnienia, że twierdzenia lub przedstawione dowody, na których podstawie był sporządzony akt zgonu, są niezgodne z prawdziwym stanem rzeczy lub że w akcie zaszyły omyłki, Minister Sprawiedliwości z urzędu lub na wniosek konsulatu albo osoby interesowanej, zarządzi sprostowanie aktu i ogłosi o tym w części drugiej Dziennika Ustaw R.P.

(2) Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości o sprostowaniu aktu złożone będzie do właściwej księgi stanu cywilnego celem spisania w niej protokołu przyjęcia i uczynienia o tym zarządzeniu wzmianki na brzegu aktu.

(3) Zarządzenie będzie miało moc aż do czasu, gdy na wniosek osób interesowanych zapadnie w przedmiocie sprostowania aktu orzeczenie właściwego sądu.

Art. 10.

(1) Urzędy konsularne R.P. zawiadamiać będą Ministra Sprawiedliwości o każdym akcie wciągniętym do ksiąg stanu cywilnego, podając imiona, nazwisko zmarłego, datę i miejsce urodzenia, datę i miejsce zgonu oraz numer kolejny aktu.

(2) Minister Sprawiedliwości prowadzić będzie na tej podstawie rejestr osób zmarłych, których akty zgonu wciągnięte zostały do ksiąg stanu cywilnego, prowadzonych przez urzędy konsularne R.P.

(3) W rejestrze tym uwidocznione będą dane, zawarte w zawiadomieniu urzędu konsularnego.

Art. 11.

(1) Urzędy konsularne R.P. wydawać będą osobom interesowanym wypisy z ksiąg stanu cywilnego.

(2) Opłaty za wypisy ustalone będą rozporządzeniem Ministra Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości i Skarbu.

Art. 12.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

<p style="text-align: center;">Art. 13.</p> <p>Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.</p> <p>Prezydent Rzeczypospolitej : <i>Władysław Raczkiewicz</i></p>	<p>Prezes Rady Ministrów : <i>Sikorski</i></p> <p>Kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych : <i>E. Raczyński</i></p> <p>Minister Sprawiedliwości : <i>Lieberman</i></p>
--	---

11

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 20 WRZEŚNIA 1941 R.

o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1939 r. o powołaniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią, co następuje :

Art. 1.

Po art. 12 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1939 r. o powołaniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.R.P. z 1940 r., Nr 8, poz. 22) zamieszcza się dwa nowe artykuły, oznaczone jako 12a i 12b, następującej treści :

„Art. 12a. Członek Rady, w razie jej rozwiązania (art. 14), uzyskuje po co najmniej rocznym pełnieniu swych funkcji, prawo do zaopatrzenia na czas trwania wyjątkowych okoliczności, wywołanych wojną. Wysokość zaopatrzenia oraz sposób i terminy jego wypłaty ustala Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Przewodniczącego Rady, a jeżeli Rada jest rozwiązana — na wniosek Przewodniczącego rozwiązanej Rady“.

„Art. 12b. Prawo do zaopatrzenia gaśnie :

- 1) w przypadku ponownego mianowania uprawnionego do zaopatrzenia członkiem Rady,
- 2) w przypadku otrzymania przez uprawnionego do zaopatrzenia stanowiska lub zajęcia, wynagradzanego z funduszy państwowych, bądź powołania go do czynnej służby wojskowej,

3) w przypadku stwierdzenia przez Prezesa Rady Ministrów, że uprawniony do zaopatrzenia uzyskał przez otrzymanie płatnego zajęcia, podjęcie pracy zawodowej lub w inny sposób, wystarczające środki utrzymania,

4) po ustaniu mocy obowiązującej niniejszego dekretu.

Terminy, od których uprawniony do zaopatrzenia traci do niego prawo wskutek nastąpienia okoliczności, wymienionych w ustępie poprzedzającym, jak również terminy, od których prawo to odzyskuje wskutek ustania okoliczności, wymienionych w pkt. 1—3, określa Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 2.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezowski Rady Ministrów.

Art. 3.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Władysław Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów : *Sikorski*

Minister Sprawiedliwości : *Lieberman*

12

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 20 WRZEŚNIA 1941 R.

o zmianie rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 11 sierpnia 1920 r. o ustanowieniu „Krzyża Walecznych“.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią, co następuje :

Art. 1.

W rozporządzeniu Rady Obrony Państwa z dnia 11 sierpnia 1920 r. o ustanowieniu „Krzyża Walecznych“ (Dz.U.R.P. Nr 87, poz. 572) wprowadza się zmiany następujące :

(1) po art. 2 umieszcza się przepis oznaczony jako art. 2a w brzmieniu :

„Krzyż Walecznych nadany za czyny męstwa i odwagi, wykazane w wojnie, rozpoczętej dnia 1 września 1939 r., nosi się na wstążce białej z amarantowymi wzdłuż jej brzegów prążkami, po lewej stronie Krzyża Walecznych, uzyskanego w bojach toczonych w latach 1918—1921“ ;

(2) po art. 3 umieszcza się przepis oznaczony jako art. 3a w brzmieniu :

„Krzyż Walecznych nadany za czyny męstwa i odwagi, wykazane w wojnie, rozpoczętej dnia 1 września 1939 r., może być nadany czterokrotnie niezależnie od odznaczenia Krzyżem Walecznych za czyny męstwa i odwagi, wykazane w bojach, toczonych w latach 1918—1921“.

Art. 2.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 3.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Władysław Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wojskowych : *Sikorski*

13

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 30 WRZEŚNIA 1941 R.

o sądach morskich.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią, co następuje :

Przepis Ogólny.

Art. 1.

Ilkroć w dekreście niniejszym jest mowa o „ustawie brytyjskiej“ rozumie się przez to ustawę o Sądach Morskich państw sprzymierzonych „Allied Powers Maritime Courts, 1941. 4 and 5 Geo. 6. Ch. 21“.

Ustrój Sądów Morskich.

Art. 2.

Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych na

terytorium Zjednoczonego Królestwa w zakresie przewidzianym art. 2 i 15 ustawy brytyjskiej wykonywają :

- a) Sąd Morski i
- b) Odwoławczy Sąd Morski.

Art. 3.

(1) Siedzibę Sądu Morskiego wyznaczy Minister Sprawiedliwości,

(2) Sąd Odwoławczy Morski ma siedzibę w Londynie,

(3) Roki Sądu Morskiego i Odwoławczego Sądu

Morskiego odbywać się mogą poza ich siedzibą, w razie potrzeby także na polskich statkach morskich.

Art. 4.

Sąd Morski składa się z jednego sędziego, sędziów zapasowych oraz z ławników. Kierownictwo Sądu Morskiego sprawuje sędzia Sądu Morskiego.

Art. 5.

Odwoławczy Sąd Morski składa się z przewodniczącego, dwóch sędziów i sędziów zapasowych. Kierownictwo Odwoławczego Sądu Morskiego sprawuje jego przewodniczący.

Art. 6.

Ławnikom na rozprawie i podczas wyrokowania przysługują uprawnienia sędziów zawodowych.

Art. 7.

Ławnikiem może być ten, kto posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, jest nieskazitelnego charakteru, ukończył 30 lat życia i włada językiem polskim w słowie i piśmie.

Art. 8.

Ławnicy składają przed przewodniczącym Odwoławczego Sądu Morskiego przysięgę, której brzmienie i formy składania określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Art. 9.

(1) Ławnicy pełnią swe obowiązki bezpłatnie, otrzymują atoli zwrot kosztów związanych z wykonywaniem swych funkcji. Szczegółowe przepisy w tej sprawie wyda Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi odpowiedzialność dyscyplinarną ławników.

Art. 10.

(1) Przewodniczącego, sędziów Odwoławczego Sądu Morskiego, sędziego Sądu Morskiego oraz sędziów zapasowych dla każdego ze sądów mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów przedstawiony przez Ministra Sprawiedliwości, z pośród osób posiadających kwalifikacje określone art. 82 i 83 prawa o ustroju sądów powszechnych.

(2) Osoby wymienione w ust. (1) mianuje się na czas mocy obowiązującej niniejszego dekretu.

(3) Jeżeli osobą mianowaną na jedno ze stanowisk wymienionych w ust. poprzedzającym jest funkcjonariusz państwowy, sędzia lub prokurator znajdujący się w dniu nominacji na bezpłatnym urlopie w myśl dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1939 r. (Dz.U.R.P. Nr 100, poz. 1001) z dnia 30 listopada 1939 r. (Dz.U.R.P. Nr 101, poz. 1003) oraz z dnia 30 listopada 1939 r. (Dz.U.R.P. Nr 101, poz. 1004) — po ustaniu stosunku służbowego wynikającego z tej nominacji, przywrócony zostaje stosunek określony powyższymi dekretemi.

(4) Do osób wymienionych w ust. (1) stosuje się odpowiednio przepisy działu II prawa o ustroju sądów powszechnych z wyjątkiem przepisów, ograniczających zasadę niezawisłości sądownictwa.

(5) Minister Sprawiedliwości może zezwolić sędziemu zapasowemu na zajęcie uboczne.

Art. 11.

W razie czasowej przeszkody w wykonywaniu funkcji sędziego, przewodniczący Odwoławczego Sądu Morskiego powołuje na czas trwania przeszkody zastępcę z pośród sędziów zapasowych.

Art. 12.

(1) Minister Sprawiedliwości mianuje dla Sądu Morskiego dwóch ławników oraz ich zastępców.

(2) W razie czasowej przeszkody w wykonywaniu funkcji ławnika, funkcję tę przez czas trwania przeszkody wykonywa zastępca.

Art. 13.

Przy Sądzie Morskim czynny jest prokurator Sądu Morskiego, przy Odwoławczym Sądzie Morskim — prokurator Odwoławczego Sądu Morskiego.

Art. 14.

(1) Prokuratorów Sądu Morskiego i Odwoławczego Sądu Morskiego oraz ich zastępców mianuje na czas mocy obowiązującej niniejszego dekretu Minister Sprawiedliwości z pośród osób posiadających kwalifikacje określone w art. 82 i 83 prawa o ustroju sądów powszechnych.

(2) Przepisy ust. (3) i (5) art. 10 stosuje się tu odpowiednio.

Art. 15.

Do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy działu VI prawa o ustroju sądów powszechnych.

Art. 16.

W razie czasowej przeszkody w wykonywaniu funkcji prokuratora, Minister Sprawiedliwości powołuje na czas trwania przeszkody zastępcę prokuratora.

Art. 17.

Sędziowie zapasowi i zastępcy prokuratorów nie pobierają uposażenia. W razie powołania ich do pełnienia funkcji sędziego lub prokuratora otrzymują diety oraz zwrot kosztów podróży według stawek określonych przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 18.

(1) Przy Odwoławczym Sądzie Morskim, przy Sądzie Morskim oraz przy prokuraturze czynne są sekretariaty.

(2) Sekretariaty mogą być wspólne dla obu kategorii sądów i prokuratury.

(3) Instrukcja Ministra Sprawiedliwości określi skład, ustrój i zakres działania sekretariatów.

Art. 19.

(1) Minister Sprawiedliwości powołuje dla obu sądów jednego lub więcej strażników sądowych.

(2) Strażnikom sądowym służą uprawnienia przewidziane w ustawie brytyjskiej.

(3) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi obowiązki strażników sądowych.

Właściwość sądów.

Art. 20.

Sąd Morski orzeka w składzie jednego sędziego w sprawach o wykroczenia, w sprawach o inne przestępstwa — w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.

Art. 21.

Odwoławczy Sąd Morski rozpoznaje środki odwoławcze (zażalenia, apelacje) od orzeczeń sądów morskich, w składzie przewodniczącego i dwóch sędziów.

Art. 22.

Sprawy o wykroczenia podlegają właściwości Sądu Morskiego bez względu na przepisy, przewidujące w tych sprawach właściwość władz administracyjnych.

Przepisy prawa materialnego.

Art. 23.

(1) Karę śmierci zastępuje się karą dożywotniego więzienia.

(2) Najniższy wymiar kary więzienia wynosi jeden tydzień.

(3) Najniższy wymiar kary aresztu za występki wynosi 1 dzień.

(4) W przypadkach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie, sąd zamiast kary więzienia lub aresztu może wymierzyć grzywnę.

(5) W przypadkach orzeczenia kary grzywny przyjmuje się wartość jednego złotego za równą dziesięciu pensom.

(6) Przepisu art. 3 prawa o wykroczeniach nie stosuje się.

Art. 24.

(1) Do przestępstw należących do właściwości Sądu Morskiego, a dokonanych po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu, nie stosuje się dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 lutego 1940 o wstrzymaniu i zawieszeniu biegu terminów (Dz. U.R.P. Nr 4, poz. 9).

(2) Bieg przedawnienia ścigania rozpoczyna się z chwilą przybycia statku do jednego z portów Zjednoczonego Królestwa.

Art. 25.

Orzeczenie Sądu brytyjskiego w przedmiocie obywatelstwa brytyjskiego wydane na podstawie art. 9 ustawy brytyjskiej, obowiązuje sądy polskie.

Art. 26.

W przypadku gdy brytyjski Sąd Wyższy (High Court) uzna na podstawie ust. 2 art. 11 ustawy brytyjskiej, że sąd polski, wydając wyrok, przekroczył swe uprawnienia w rozumieniu tego przepisu ustawy brytyjskiej, Odwoławczy Sąd Morski unieważni wyrok.

Art. 27.

(1) Kto ubliża powadze Sądu lub okazuje nieposłuszeństwo zarządzeniom sądu w czasie przewodu sądowego, ulega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3000 zł, albo obu tym karom łącznie.

(2) Karę tę orzekają Sąd Morski i Odwoławczy Sąd

Morski, natychmiast po dokonaniu takiego przestępstwa bez przeprowadzenia osobnego postępowania.

(3) Orzeczenie nakładające karę za to przestępstwo jest ostateczne.

(4) Przepisów niniejszego artykułu nie stosuje się do obywateli brytyjskich.

Postępowanie.

Art. 28.

W postępowaniu przed Sądem Morskim i przed Odwoławczym Sądem Morskim obowiązują przepisy kodeksu postępowania karnego, jeżeli niniejszy dekret oraz przepisy ustawy brytyjskiej nie stanowią inaczej.

Art. 29.

W postępowaniu przed Sądem Morskim obowiązują przepisy o postępowaniu przed sądem grodzkim, z następującymi zmianami:

1) o dokonaniu przestępstwa zawiadamia się prokurator Sądu Morskiego;

2) Prokurator Sądu Morskiego przeprowadza w miarę potrzeby dochodzenia;

3) Przepisu art. 293 k.p.k. nie stosuje się;

4) Sąd Morski, przysyłając oskarżonemu akt oskarżenia, określa termin dla dokonania czynności przewidzianej w art. 296 k.p.k.;

5) Przepisów art. 393 do 398 k.p.k. nie stosuje się. Stawiennictwo oskarżonego na rozprawę jest obowiązujące.

Art. 30.

Stronom służy prawo wnoszenia zażaleń od postanowień Sądu Morskiego lub Prokuratora Sądu Morskiego oraz prawo zakładania apelacji od wyroku Sądu Morskiego do Odwoławczego Sądu Morskiego.

Art. 31.

W postępowaniu przed Odwoławczym Sądem Morskim stosuje się odpowiednio przepisy Ks. VIII rozdz. I i II k.p.k.

Art. 32.

Orzeczenia Odwoławczego Sądu Morskiego są ostateczne.

Art. 33.

Prokurator oraz Sąd Morski i Odwoławczy Sąd Morski zwracają się w trybie przewidzianym w ustawie brytyjskiej do właściwego sądu brytyjskiego o wezwanie lub przymusowe sprowadzenie oskarżonego i świadków oraz o nakazanie dostarczenia sądowi przedmiotów mających znaczenie dowodów rzeczowych.

Art. 34.

W postępowaniu przed Sądem Morskim powództwo cywilne jest niedopuszczalne.

Art. 35.

Obroną przed Sądem Morskim i przed Odwoławczym Sądem Morskim może być oprócz osób wymienionych w art. 86 k.p.k. również adwokat brytyjski oraz przedstawiciel właściwego związku zawodowego.

Art. 36.

Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu unormuje sprawę kosztów podróży oraz diet dla świadków, jak również sprawę wynagrodzenia i kosztów podróży biegłych i tłumaczy.

Art. 37.

(1) Wykonanie orzeczeń sądowych w przedmiocie pozbawienia wolności należy do właściwych władz brytyjskich i odbywa się zgodnie z przepisami art. 8 ustawy brytyjskiej.

(2) Kara wykonana według tych przepisów ma moc kary odbytej według ustawodawstwa polskiego.

Art. 38.

(1) Jeśli skazany jest zatrudniony w jednym z urzędów polskich albo polskich przedsiębiorstw żeglugowych lub rybołówstwa morskiego, prokurator zwraca się do danego urzędu bądź przedsiębiorstwa o przymusowe ściągnięcie grzywny i kosztów sądowych.

(2) W innych przypadkach prokurator dochodzi orzeczonej grzywny oraz kosztów sądowych przed sądami brytyjskimi trybem przewidzianym dla roszczeń prywatno-prawnych.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 39.

Dekret niniejszy obowiązuje na czas trwania.

wyjątkowych okoliczności wywołanych wojną i traci moc obowiązującą w terminie określonym przez rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 40.

Na czas mocy obowiązującej niniejszego dekretu zawieszają się moc obowiązującą sprzecznych z nim przepisów prawnych. W szczególności zawieszają się przepisy dotyczące rozpoznawania wykroczeń w drodze karno-administracyjnej przez Urząd Morski w Gdyni, Urząd Morski w Gdańsku i Konsulaty Rzeczypospolitej w Zjednoczonym Królestwie.

Art. 41.

Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości aby w przypadku, gdy zajdą warunki przewidziane w art. 14 ustawy brytyjskiej utworzył w drodze rozporządzenia sądy morskie i odwoławcze sądy

morskie na właściwych obszarach oraz aby wprowadził w niniejszym dekrete w zastosowaniu do tych sądów odpowiednie zmiany.

Art. 42.

Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 43.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *Władysław Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów: *Sikorski*

Minister Sprawiedliwości: *Lieberman*

14

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

Z DNIA 26 WRZEŚNIA 1941 R.

o uchyleniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 1934 r. w sprawie osób zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu.

Mając na uwadze, że rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 1934 r. (Dz.U.R.P. Nr 50, poz. 473):

naruszyło godność człowieka i podstawowe prawa obywatela;

podeptało zasadę wolności myśli i sumienia, co było sprzeczne z duchem i wiekową tradycją Narodu Polskiego;

pogwałciło zasadę niezawisłości sądów, będącą najistotniejszą podstawą państwa praworządnego—
— na podstawie art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 1934 (Dz.U.R.P. Nr 50, poz. 473), zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Uchyła się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1934 r. w sprawie osób zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu (Dz.U.R.P. Nr 50, poz. 473).

Art. 2.

Po ustaniu wyjątkowych okoliczności wywołanych wojną, osobna ustawa określi w Odbudowanej Ojczyźnie:

1) zasady na jakich osoby lub rodziny osób, które w wyniku zastosowania przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1934 r. w sprawie osób zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu — utraciły życie czy też doznały trwałego uszczerbku na czoł, zdrowiu lub majątku, uzyskają prawo do odszkodowania;

2) zasady odpowiedzialności osób, które nadużywając swej władzy urzędowej spowodowały lub przyczyniły się do spowodowania skutków opisanych w pkt. 1 w odniesieniu do osób tam wymienionych.

Art. 3.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych.

Art. 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wojskowych : *Sikorski*

Minister Spraw Wewnętrznych :
Stanisław Mikolajczyk

Kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych :
E. Raczynski

Minister Sprawiedliwości : *Lieberman*

Minister Skarbu : *Henryk Strasburger*

Minister Pracy i Opieki Społecznej : *Jan Stanczyk*

Minister Informacji i Dokumentacji :
Stanisław Stroński

Minister : *Józef Haller*

Minister : *Karol Popiel*

15

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

Z DNIA 15 WRZEŚNIA 1941 R.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej.

Na podstawie art. 6 pkt. 10 i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. o bezpieczeństwie statków morskich (Dz.U.R.P. Nr 80, poz. 632) zarządza się, co następuje :

§1

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 listopada 1931 r. o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej (Dz.U.R.P. Nr 4 z 1932 r. poz. 24), zmienione rozporządzeniem tegoż Ministra z dnia 20 lutego 1935 r. (Dz.U.R.P. Nr 15, poz. 84) i rozporządzeniem tegoż Ministra z dnia 26 sierpnia 1940 r. (Dz.U.R.P. Nr 13, poz. 39) zmienia się jak następuje

1) W § 7 dodaje się ustęp następujący :

- c) oficerowie, posiadający dyplomy aspirantów-poruczników żeglugi małej, mogą otrzymać dyplom porucznika żeglugi małej, po złożeniu egzaminu teoretycznego i praktycznego stosownie do programu ustalonego przez Mi-

nistra Przemysłu i Handlu bez potrzeby uzyskania świadectwa dojrzałości liceum wzgl. gimnazjum każdego typu.

2) W § 15 dodaje się ustęp następujący :

- c) oficerowie, posiadający dyplomy aspirantów-mechaników okrętowych III kl., mogą otrzymać dyplom mechanika okrętowego III kl. po złożeniu egzaminu teoretycznego i praktycznego stosownie do programu ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu bez potrzeby uzyskania świadectwa dojrzałości liceum wzgl. gimnazjum każdego typu.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych : *Władysław Sikorski*

Minister Przemysłu i Handlu : *Henryk Strasburger*

16

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Z DNIA 30 WRZEŚNIA 1941 R.

wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Skarbu o opłatach za wypisy z ksiąg stanu cywilnego osób zmarłych na morzu.

Na podstawie art. 12 Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 września 1941 r. o księgach stanu cywilnego i aktach zgonu osób zmarłych na morzu (Dz.U.R.P. Nr 6, poz. 10) zarządzam, co następuje :

§ 1.

Opłatę za wypis z ksiąg stanu cywilnego osób zmarłych na morzu, prowadzonych przez urzędy konsularne R.P., ustala się w wysokości 5 shillingów od wypisu.

§ 2.

W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie kierownik urzędu konsularnego może

obniżyć opłatę określoną w paragrafie poprzedzającym lub od niej zwolnić.

§ 3.

Kwoty otrzymane tytułem opłat przewidzianych w § 1 przelewa się do Skarbu Państwa.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych :

E. Raczyński

Część II

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

USTAWA Z ROKU 1941 O SĄDACH MORSKICH PAŃSTW SOJUSZNICZYCH

(Allied Powers (Maritime Courts) Bill)

4 & 5 Geo. 6. Ch. 21

SPIS DZIAŁÓW

Dział

1. Utworzenie sojuszniczych Sądów Morskich w Zjednoczonym Królestwie
2. Jurysdykcja Sądów Morskich . .
3. Zastrzeżenia dla jurysdykcji Sądów brytyjskich
4. Przepisy dotyczące przestępstw dokonanych przez obywateli brytyjskich
5. Wszczęcie postępowania przed Sądami Morskimi
6. Przepisy co do przymusowego stawienia świadków przed Sądami Morskimi
7. Przepisy odnośnie ubliżenia powadze Sądu
8. Przytrzymanie osób do dyspozycji Sądów Morskich i dochodzenie grzywien i sum uznanych za przepałe
9. Rozstrzyganie w przedmiocie obywatelstwa brytyjskiego
10. Regulaminy
11. Ostateczność orzeczeń Sądów Morskich
12. Ochrona aktów dokonanych w wykonywaniu jurysdykcji
13. Wydatki Sądów Miejscowych
14. Postanowienia co do kolonii itd.
15. Prawo Ministra Transportów Wojennych do wydania zarządzenia, by niektóre statki były uważane za statki danego Państwa
16. Postanowienia co do rozporządzeń Królewskich (Orders in Council), zarządzeń, regulaminów i przepisów
17. Wykładnia
18. Zastosowanie do Szkocji
19. Zastosowanie do Północnej Irlandii
20. Tytuł ustawy, czas jej trwania i obszar mocy obowiązującej

DODATEK

Rozstrzyganie roszczeń w przedmiocie obywatelstwa brytyjskiego

4 & 5 Geo. 6.

USTAWA O SOJUSZNICZYCH SĄDACH MORSKICH

Z ROKU 1941

Allied Powers (Maritime Courts) Bill 1941.

Ustawa w przedmiocie tymczasowych przepisów celem umożliwienia Państwu sojuszniczym i sprzymierzonym utworzenia i utrzymywania w Zjednoczonym Królestwie Sądów morskich dla sądenia i karania pewnych przestępstw, popełnionych przez osoby inne, niż obywatele brytyjskich ; w przedmiocie wydania przepisów dla sądenia i karania przez Sądy brytyjskie podobnych przestępstw, popełnionych przez obywateli brytyjskich i w przedmiotach, będących w łączności z powyższymi sprawami.

Z woli Jego Królewskiej Mości za doradą i zgodą Lordów duchownych i świeckich, jak również Izby Gmin, zebranych w obecnym parlamencie i na podstawie ich uprawnień nadaje się moc ustawy następującej treści :

Utworzenie sojuszniczych Sądów morskich w Zjednoczonym Królestwie.

1.—(1) Każde z Państw, którego niniejsza ustawa dotyczy, ma prawo w czasie mocy obowiązującej tej

ustawy utworzyć i utrzymywać w Zjednoczonym Królestwie sądy, o nazwie Sądów Morskich, a wykonujące sądownictwo w sprawach karnych, przyznane im niniejszą ustawą.

(2) Jego Królewska Mość może rozporządzeniem Rady Przybocznej (Order in Council) zarządzić, że ustawa niniejsza ma mieć zastosowanie do któregoś z Państw, będących w sojuszu z Jego Królewską Mością, lub do Państwa, będącego w stanie wojny z jakimkolwiek innym Państwem, z którym w tym czasie Jego Królewska Mość jest w wojnie. Gdziekolwiek w niniejszej ustawie powołane jest słowo Państwo, należy przez to rozumieć Państwa, którego dotyczy niniejsza ustawa.

(3) Bez ujmy dla przepisów niniejszej ustawy Sądy Morskie danego Państwa będą utworzone, a praktyka tych sądów i postępowanie przed nimi będzie normowane zgodnie z przepisami prawnymi tego Państwa.

(4) Sekretarz Stanu może na prośbę któregoś Państwa ogłosić w Gazecie urzędowej zawiadomienie o utworzeniu Sądu Morskiego przez to Państwo, jak również o ustroju i składzie tego Sądu. Może on również na skutek podobnej prośby ogłosić w taki sam sposób zawiadomienie o uchyleniu lub zmianie jakiegokolwiek poprzedniego ogłoszenia.

W wypadku, gdy jakaś sprawa, wydająca się należeć do właściwości Sądów Morskich, została wszczęta przed Sądem utworzonym zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, wówczas sprawę tę należy uważać jako wszczętą należycie przed Sądem Morskim, utworzonym prawnie wedle ustaw tego Państwa i wykonującym sądownictwo przyznane niniejszą ustawą.

(5) Członkowie Sądu Morskiego w wykonywaniu sądownictwa na mocy niniejszej ustawy i wszystkie osoby, biorące udział w przewodzie sądowym, korzystają z takich samych praw i przywilejów, z jakich korzysta Sąd Wyższy, którego rozprawy są protokołowane (Superior Court of Record), względnie osoby, biorące udział w przewodzie takiego sądu.

(6) Przepisy działu siódmego ustawy z r. 1851 o dowodach (Evidence Act 1851), o ile dotyczą pomocy sądowej sądom obcym, mają zastosowanie do przewodu przed Sądem Morskim tak, jak gdyby miał on swą siedzibę w obcym Państwie.

(7) Sekretarz Stanu może zarządzić, że jednemu z urzędników Sądu Morskiego, wyszczególnionemu w tym zarządzeniu, będą przysługiwały moc, prawa i przywileje strażnika sądowego (constable) w okręgu tegoż sądu, natomiast poza okręgiem tego sądu jedynie co do osoby oddanej pod jego straż z mocy nakazu sądowego, wydanego na podstawie niniejszej ustawy.

Jurysdykcja Sądów Morskich.

2.—(1) Stosownie do przepisów niniejszej ustawy Sąd Morski któregoś Państw będzie wykonywał sądownictwo nad osobami, nie będącymi obywatelami brytyjskimi, odnośnie działań lub zaniechań stanowiących przestępstwo wedle ustaw tego Państwa, a to odnośnie :

- a) działania lub zaniechania, którego się dopuścił ktokolwiek-bądź na statku handlowym tego Państwa ;
- b) działania lub zaniechania, którego się dopuścił kapitan lub członek załogi statku handlowego tego Państwa w sprzeczności z przepisami prawnymi o żegludze handlowej tego Państwa ;
- c) działania lub zaniechania, którego dopuściła się osoba, będąca tak obywatelem, jak i — stosownie do definicji zawartej w niniejszej ustawie — marynarzem tego Państwa, w sprzeczności z przepisami prawnymi danego Państwa o poborze do marynarki handlowej.

Sąd Morski nie ma prawa sądenia działania lub zaniechania popełnionego przed wydaniem niniejszej ustawy, z wyjątkiem działania lub zaniechania popełnionego niedłżej niż sześć miesięcy przed tą datą, a stanowiącego przekroczenie przepisów prawnych danego Państwa, będących już wówczas w mocy. Ten wyjątek nie odnosi się jednak do przekroczeń ustawy o żegludze handlowej i o poborze do marynarki handlowej.

(2) Rozprawa przed Sądem Morskim może się odbyć tylko wówczas, gdy osoba mająca być sądzona zostanie wezwana do jawienia się przed Sądem przy pomocy wezwania, wydanego stosownie do postanowień niniejszej ustawy, a doręczonego jej wedle poniżej wyszczególnionych przepisów, albo też, jeżeli ta osoba zostanie doprowadzona na rozprawę na podstawie nakazu aresztowania, wydanego zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy.

(3) Sąd Morski nie ma prawa sądenia za działanie lub zaniechanie, stanowiące w całości lub w części przestępstwo, za które dana osoba została uwolniona lub zasądzona przez jakikolwiek sąd brytyjski.

(4) Jeżeli przepisy prawne jakiegoś Państwa przewidują postępowanie apelacyjne w sprawach należących do właściwości Sądów Morskich, wówczas to sądownictwo odwoławcze będzie wykonywane przez Sądy Wyższe, utworzone przez to Państwo. O ile ustawa niniejsza nie postanawia inaczej, powoływane w niej przepisy co do Sądów Morskich odnoszą się również do wyżej wspomnianych Sądów Wyższych.

Zastrzeżenia dla jurysdykcji Sądów brytyjskich.

3.—(1) Ustawa niniejsza nie może w niczym pozbawić Sądu brytyjskiego prawa sądenia lub

zaniechania, stanowiącego przekroczenie przepisów prawnych, obowiązujących w którejkolwiek części dominiów Jego Królewskiej Mości.

(2) Skoro się okaże, że jakaś osoba uznana winną przestępstwa przez Sąd brytyjski, wykonujący sądownictwo w Zjednoczonym Królestwie, została poprzednio skazana przez Sąd Morski za działanie lub zaniechanie, stanowiące w całości lub części powyższe przestępstwo, wówczas Sąd brytyjski, orzekając karę, uwzględni karę, nałożoną przez Sąd Morski.

Przestępstwa dokonane przez obywateli brytyjskich.

4.—(1) Działanie lub zaniechanie popełnione po przyjęciu niniejszej ustawy przez obywatela brytyjskiego na statku jakiegoś Państwa, stanowi przestępstwo wedle przepisów prawnych Zjednoczonego Królestwa, jeżeli taki sam czyn lub zaniechanie popełnione na statku brytyjskim stanowiłyby przestępstwo wedle tych przepisów.

(2) Działanie lub zaniechanie popełnione przez będącego obywatelem brytyjskim kapitana lub członka załogi statku handlowego jakiegoś Państwa, stanowi przestępstwo wedle przepisów prawnych o żegludze handlowej Zjednoczonego Królestwa, jeżeli takie samo działanie lub zaniechanie popełnione przez kapitana lub członka załogi statku brytyjskiego stanowiłyby przestępstwo wedle tych przepisów.

Wszczęcie postępowania przed Sądami Morskimi.

5.—(1) Jeżeli na podstawie doniesienia (information on oath) złożonego Sędziemu Pokoju przez osobę, uprawnioną przez jakieś Państwo do wszczęcia postępowania przed Sądami Morskimi tego Państwa (tu następnie uprawnionym Prokuratorem zwaną) okaże się, że jest zamierzone oskarżenie jakiejś osoby przed tym Sądem, wówczas Sędzia, skoro się przekona, że tak forma jak i treść doniesienia odpowiadają przepisom, wezwie podejrzanego, nakazując mu zjawienie się przed Sądem Morskim w czasie i miejscu oznaczonym w wzywaniu, albo wyda przeciw niemu nakaz aresztowania z poleceniem doprowadzenia go do tego Sądu.

Sędzia nie wyda jednak takiego nakazu aresztowania, jeżeli nie nabierze przekonania, że uwzględniając wagę oskarżenia lub nagłość sprawy, bezzwłoczne aresztowanie podejrzanego jest wskazane, albo że nie jest prawdopodobne, by dobrowolnie zjawił się przed Sądem.

(2) Jeżeli Sędzia Pokoju przekona się z doniesienia (information on oath), że podejrzanym nie uczynił zadość wzywaniu wydanemu na podstawie niniejszego działu, albo nie spełnił złożonego przyrzeczenia do stawienia się przed Sądem Morskim, wówczas Sędzia

— o ile nie zachodzi usprawiedliwione niestawienie — wyda nakaz aresztowania tej osoby z poleceniem dostawienia jej do Sądu Morskiego.

Przepisy co do przymusowego stawienia świadków przed Sądem.

6.—(1) Jeżeli Sędzia Pokoju przekona się albo na podstawie zaświadczenia wydanego przez Sąd Morski, albo na podstawie oświadczenia, złożonego przez kogokolwiek bądź pod przysięgą, że jakaś osoba ma być przesłuchana w charakterze świadka przed tym Sądem (a to bądź jako świadek oskarżenia, bądź jako świadek obrony) wówczas wezwie on tę osobę polecając jej stawienie się przed Sądem Morskim w charakterze świadka.

Jeżeli Sędzia nabierze przekonania z poprzednio wspomnianych oświadczeń, że nie jest prawdopodobne, by osoba wezwana jako świadek dobrowolnie jawiła się przed Sądem, wówczas może on zamiast wezwania wydać nakaz aresztowania, z poleceniem dostawienia jej do Sądu Morskiego.

(2) Wezwanie lub nakaz wydany na podstawie niniejszego działu wyszczególni czas i miejsce stawienia, względnie przymusowego doprowadzenia i będzie się odnosić również do wszelkich dalszych odroczeń w tej sprawie aż do czasu, kiedy Sąd Morski zwolni tego świadka od stawienia przed Sądem Morskim albo w ogóle, albo zależnie od złożenia przyrzeczenia.

(3) Wezwanie wydane na podstawie niniejszego działu, polecające stawienie przed Sądem w charakterze świadka, zawierać będzie polecenie przyniesienia ze sobą wszelkich przedmiotów, będących w posiadaniu lub władaniu osoby wezwanej, co do których może istnieć uzasadnione przypuszczenie, że będą potrzebne w danej sprawie jako dowód rzeczowy, a w szczególności tych przedmiotów, które zostaną wymienione w wzywaniu.

(4) Osoba, która bez dostatecznego usprawiedliwienia nie zastosuje się do wezwania, wydanego na podstawie niniejszego działu i doręczonego jej zgodnie z przepisami wydanymi w myśl niniejszej ustawy, staje się winna wykroczenia i podpada wedle przepisów ustawy o przyspieszonym postępowaniu (Summary Jurisdiction Act) karze grzywny do 100 funtów lub karze aresztu do trzech miesięcy, albo obu tym karom łącznie. W razie ukarania za niejawienie się przed Sądem w myśl niniejszego paragrafu, Sąd Morski może, niezależnie od orzeczonej kary, polecić, by osoba ta została dostawiona do Sądu i aż do czasu dostawienia przytrzymana w areszcie.

Przepisy odnośnie ubliżenia powadze Sądu.

7.—(1) Sąd Morski może polecić przytrzymanie osoby, nie będącej obywatelem brytyjskim, która przed tym Sądem dopuściła się ubliżenia powadze Sądu, lub nałożyć na nią grzywnę.

(2) Obywatel brytyjski staje się winnym ublżenia powadze Sądu Morskiego, skoro się dopuści przed tym Sądem takiego działania lub zaniechania, które gdyby zostało popełnione przed brytyjskim sądem, którego rozprawy są protokulowane (British Court of Record) stanowiłoby ublżenie powadze tego sądu, i podpada stosownie do przepisów ustawy o przyspieszonym postępowaniu (Summary Jurisdiction Act) karze grzywny do stu funtów, albo karze aresztu do trzech miesięcy, albo obu tym karom łącznie.

Przytrzymanie osób do dyspozycji Sądów Morskich i dochodzenie grzywien i sum uznanych za przepadle.

§.—(1) Zaświadczenie, wydane w przepisanej formie przez Sąd Morski, a stwierdzające, że Sąd ten skazał jakąś osobę na karę więzienia, albo zlecił jej przytrzymanie czy to z powodu ublżenia powadze Sądu, czy to aż do ukończenia toczącego się przeciw niej postępowania, jest wystarczającym nakazem przytrzymania tej osoby w jakimkolwiek więzieniu lub innym miejscu odosobnienia w Zjednoczonym Królestwie, przeznaczonym do tego celu przez Sekretarza Stanu w porozumieniu z Rządem tego Państwa, które ten Sąd utworzyło. Takie zaświadczenie jest też wystarczającym nakazem dostawienia tej osoby do takiego więzienia lub miejsca odosobnienia, a w przypadku, gdy ta osoba nie znajduje się jeszcze pod strażą, dla jej schwytania.

(2) Do osoby, pozostającej w jakimś więzieniu w Zjednoczonym Królestwie na mocy polecenia Sądu Morskiego, mają — bez ujmy dla przepisów wydanych na podstawie niniejszego działu — zastosowanie wszelkie przepisy ustawowe, porządkowe i regulaminowe, odnoszące się do obchodzenia się z osobami w takim więzieniu, łącznie z przepisami co do postępowania z nimi w razie choroby umysłowej, z tym, że należy uważać:

- a) osobę, skazaną przez Sąd Morski na karę więzienia przez trzy lata, albo na czas dłuższy, jako osobę zasądzoną przez Sąd brytyjski, wykonujący sądownictwo w Zjednoczonym Królestwie, na karę ciężkiego więzienia (Penal Servitude) przez taki sam czas;
- b) osobę, skazaną przez Sąd Morski na karę więzienia krótszą niż trzy lata, jako osobę skazaną przez wyżej wspomniany Sąd brytyjski na karę więzienia przez ten czas, lub na kary mniejsze, wynoszące łącznie ten czasokres;
- c) osobę, którą Sąd Morski polecił przytrzymać aż do ukończenia postępowania, jako więźnia oczekującego rozprawy przed powyżej wspomnianym Sądem brytyjskim;
- d) osobę, którą Sąd Morski polecił przytrzymać za ublżenie powadze Sądu, jako osobę uwięzioną za ublżenie powadze wyżej wspomnianego Sądu brytyjskiego.

(3) Osoba, będąca obywatelem Państwa, które

utworzyło Sądy Morskie na podstawie niniejszej ustawy, skazana przez Sąd Morski tego Państwa na karę więzienia przez rok lub wyższą, może na zlecenie Sądu Morskiego być przewieziona do jakiegokolwiek miejscowości na obszarze tego Państwa z wyjątkiem jednak obszaru zajętego przez Państwo, z którym Jego Królewska Mość pozostaje w danym czasie w stanie wojny, celem odbycia tam całości lub części kary; w tym celu można tę osobę na mocy powyższego zlecenie przewieźć statkiem tego Państwa lub statkiem brytyjskim.

Żadna jednak osoba nie będzie w ten sposób przeniesiona, usunięta lub przewieziona, jeżeli zlecenie Sądu Morskiego nie będzie zaopatrzone w zaświadczenie Sekretarza Stanu, stwierdzające, że, mając na uwadze czasokresy ustanowione w regulaminie sądowym co do wszczęcia odnośnego postępowania, prawo Sądu Morskiego do sądenia tej osoby nie może więcej być kwestionowane w myśl przepisów niniejszej ustawy. W razie zezwolenia na przewiezienie tej osoby na statku brytyjskim, Sekretarz Stanu zaświadczy, że statek ten może być użyty do tego celu.

(4) Grzywna nałożona przez Sąd Morski, jak również kwota przysądzona tytułem kosztów postępowania sądowego, a wreszcie suma uznana za przepadłą z powodu niedotrzymania przyrzeczenia złożonego Sądowi, może być dochodzona przez Rząd danego Państwa w postępowaniu skróconym (summary), jako roszczenie cywilne, niezależnie od środków prawnych, przysługujących mu w myśl jego własnych ustaw.

(5) Porozumienie Sekretarza Stanu z Rządem któregośkolwiek z Państw w celu wykonania (1) par. niniejszego działu, może zawierać postanowienia:

- a) co do przejścia od Sądów Morskich tego Państwa osób, mających być przytrzymanymi w myśl niniejszej ustawy, jak również co do zwolnienia tych osób;
- b) co do uiszczenia kosztów urosłych w związku ze schwytaniem, przewozem, przytrzymaniem lub uwięzieniem osób dla celu postępowania sądowego, w myśl niniejszej ustawy lub w łączności z tym postępowaniem.

(6) Sekretarz Stanu może wydać rozporządzenia odnośnie schwytania, przewozu, trzymania pod strażą, traktowania i zwolnienia osób przytrzymanych, lub mających być przytrzymanymi w myśl niniejszej ustawy, w szczególności:

- a) co do sposobu dostawienia tych osób do Sądów Miejscowych albo do Sądów Morskich;
- b) co do okresu czasu, przez który takie osoby mogą być przytrzymane przed rozprawą, w myśl niniejszej ustawy;

c) co do sposobu przewiezienia, trzymania pod strażą i obchodzenia się na obszarze Zjednoczonego Królestwa, albo na statku brytyjskim z osobami, które mają być przewiezione na obszar któregoś z Państw, w myśl poprzednich postanowień niniejszego działu ;

Takie rozporządzenia mogą stanowić, że przepisy zawarte w jakiegokolwiek ustawie, rozporządzeniu, regulaminie lub zarządzeniu, odnoszące się do przytrzymania więźniów lub do innych podobnych spraw, mają się odnosić do schwywania, przewozu, trzymania pod strażą, zwolnienia wspomnianych osób i do obchodzenia się z nimi, a to albo bez zmian, albo z takimi zmianami i uzupełnieniami, jakie te rozporządzenia będą przewidywały.

(7) Osoba schwywana, przytrzymana, przewożona lub konwojowana zgodnie z przepisami niniejszej ustawy albo rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, ma być uważaną jako będąca legalnie pod strażą.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie obywatelstwa brytyjskiego.

9.—(1) Gdy osoba wezwana do zjawienia się przed Sądem Morskim, lub mająca być doń sprowadzona celem odbycia nad nią sądu, albo osoba, którą Sąd nakazał ukarać za ułóżenie powadze Sądu twierdzi, że jest obywatelem brytyjskim, może się ona domagać, by jej twierdzenie zostało rozpatrzone przez Sąd Miejskowy. Rozstrzygnięcie Sądu jest ostateczne i miarodajne dla wszystkich spraw, wynikających z niniejszej ustawy, jednakże nie dla innych celów.

(2) Powyższe Sady Miejskowe będą utworzone, a postępowanie przed nimi będzie normowane zgodnie z postanowieniami dodatku do niniejszej ustawy i regulaminu wydanego na jej podstawie.

(3) Skoro Sąd Miejskowy uzna za uzasadnione twierdzenie danej osoby, że jest obywatelem brytyjskim, wówczas całe postępowanie i wyrok Sądu Morskiego, będą nieważne z tym wyjątkiem, że rozstrzygnięcie Sądu Miejskowego będzie miarodajne dla ewentualnego wszczęcia postępowania przeciw tej osobie przed Sądem brytyjskim, odnośnie działania lub zaniechania, za które obywatele brytyjscy podlegają karze w myśl niniejszej ustawy.

Regulaminy.

10.—(1) Lord Kanclerz może wydać regulamin odnośnie postępowania przed Sędziami pokoju i Sądami miejscowymi, w myśl niniejszej ustawy, i odnośnie wykonalności wezwań, wydanych w ramach niniejszej ustawy. Nie przesadzając ogólnych uprawnień, wynikających z niniejszego przepisu, regulamin ten może zawierać w szczególności postanowienia :

a) co do stwierdzenia tożsamości i uprawnień prokuratora, sekretarza i innych urzędników Sądów Morskich, czy to w formie zaświadczeń czy też w inny sposób ;

b) co do formy i treści doniesień, wezwań, nakazów albo innych dokumentów, wydawanych przez sędziów albo Sady Miejskowe, lub też wobec nich w związku z postępowaniem na podstawie niniejszej ustawy ;

c) co do doręczania wezwań i innych dokumentów z niniejszej ustawy i co do czasu, który ma upłynąć między doręczeniem wezwania a terminem w nim wyznaczonym ;

d) co do wykonania nakazów, wydanych dla celów niniejszej ustawy ;

e) co do wypuszczenia na wolność za poręką, że dana osoba zjawi się przed Sądem Morskim lub Miejskowym, albo, że będzie uczestniczyła w przewodzie.

Regulamin ten może postanowić, że przepisy jakiegokolwiek ustawy, rozporządzenia, regulaminu, zarządzenia, odnoszące się do podobnych spraw, mają mieć zastosowanie do postępowania i przewodu wedle niniejszej ustawy, a to bądź to bez zmian, bądź to z takimi zmianami i uzupełnieniami, jakie zostaną w tym regulaminie przewidziane.

(2) Regulamin wydany w myśl niniejszego działu, ma zawierać takie przepisy, jakie Lord Kanclerz uzna za stosowne dla zapewnienia, by osoba wezwana do zjawienia się przed Sądem Morskim, lub mająca być sprowadzona do tego Sądu dla przeprowadzenia rozprawy, została pouczona jaknajrychlej po doręczeniu jej wezwania, względnie po jej aresztowaniu, że obywatele brytyjscy nie podlegają sądownictwu Sądów Morskich, a zarazem pouczona, w jaki sposób ma postąpić jeśli twierdzi, że jest obywatelem brytyjskim.

Ostateczność orzeczeń Sądów Morskich.

11.—(1) Orzeczenie Sądu Morskiego któregoś z Państw, w sprawach oddanych sądownictwu tych Sądów, nie podlega żadnemu środkowi prawnemu, z wyjątkiem takiego, który jest przewidziany w ustawodawstwie tego Państwa, a czynności Sądu Morskiego nie ulegają ograniczeniu ani rozpatrywaniu przez Sady brytyjskie, a wyjątkiem wypadków w niniejszej ustawie wyraźnie przewidzianych.

(2) Jeżeli ktoś twierdzi, że Sąd Morski przekroczył swe uprawnienia nadane mu tą ustawą, odnośnie skazania go za przestępstwo lub ukarania za ułóżenie powadze Sądu, wówczas może on za zezwoleniem Sądu Morskiego albo Sądu Wyższego (High Court) prosić ten Sąd Wyższy, zgodnie z regulaminem sądowym, o rozstrzygnięcie tej kwestii.

Jeżeli prośbę taką wniesiono na tej podstawie, że osoba skazana jest brytyjskim obywatelem, Sąd Wyższy nie udzieli tego zezwolenia, chyba że się okaże, że sprawa jej obywatelstwa nie była roz-

patrywana przez Sąd Miejskowy, z przyczyn innych, aniżeli zaniedbania lub niedbalstwa tej osoby.

(3) W postępowaniu przed Sądem Wyższym (High Court) na skutek takiej prośby :

- a) nie będzie kwestionowane żadne rozstrzygnięcie Sądu Morskiego chyba tylko o tyle, o ile to będzie konieczne dla rozstrzygnięcia pytania, czy właściwość tego Sądu została przekroczona ;
- b) wszelkie rozstrzygnięcie bądź to wyraźnie, bądź to domniemanie wyrażone w wyroku Sądu Morskiego, odnoszące się do kwestii rozstrzyganych wedle prawa tego Państwa, które utworzyło ten Sąd, jest wiążące.

(4) W przypadku stwierdzenia przez Sąd Wyższy (High Court), że uprawnienia nadane tą ustawą, zostały przekroczone odnośnie przewodu sądowego lub wyroku, całe postępowanie zostanie unieważnione, z wyjątkiem rozstrzygnięcia Sądu Miejskowego w przedmiocie obywatelstwa danej osoby.

Ochrona aktów dokonanych w wykonywaniu sądownictwa.

12. Czynność dokonana przez Sąd Morski w dobrej wierze i w zamiarze wykonywania uprawnień, nadanych niniejszą ustawą, dla sądenia lub karania, lub w związku z tym, nie będzie uważana za bezprawną z tego tylko powodu, że dana osoba nie podlegała jurysdykcji Sądu Morskiego, lub, że jego właściwość została przekroczona.

Wydatki Sądów Miejskowych.

13. Wszystkie wydatki powstałe w związku z utworzeniem Sądów Miejskowych albo urosłe z powodu sądownictwa wykonywanego przez te Sądy, mają być pokryte z funduszków przewidzianych przez Parlament.

Postanowienia co do kolonii itd.

14. Jego Królewska Mość może rozporządzeniem Rady Przybocznej (Order in Council) postanowić, że niniejsza ustawa — z uwzględnieniem tych wyjątków, zmian i dodatków, jakie zostaną w tym rozporządzeniu wyszczególnione — zostaje rozciągnięta :

- a) na jakąkolwiek kolonię ;
- b) na jakikolwiek protektorat brytyjski ;
- c) na jakikolwiek obszar, nad którym Jego Królewska Mość przyjął mandat z ramienia Ligi Narodów i mandat ten jest wykonywany przez Rząd Jego Królewskiej Mości.

Prawo Ministra Transportów Wojennych do wydania zarządzenia, by niektóre statki były uważane za statki danego Państwa.

15.—(1) Skoro Minister Transportów Wojennych

przekona się, że w wykonaniu porozumienia, dokonanego z ramienia Jego Królewskiej Mości z Rządem któregoś Państwa, jakiś statek brytyjski ma otrzymać załogę, składającą się w całości lub w przeważającej części z obywateli tego Państwa, wówczas może on zarządzić, że dla wykonania wszystkich lub też części przepisów niniejszej ustawy, statek ten ma być uważany za statek danego Państwa. Ilekroć niniejsza ustawa wspomina o statku handlowym jakiegoś Państwa, należy rozumieć przez to każdy statek wyszczególniony w takim zarządzeniu, chociaż statek ten pozostaje nadal statkiem brytyjskim.

(2) Wszelkie zarządzenia wydane w wykonaniu niniejszego działu zostaną ogłoszone w Gazecie urzędowej.

Postanowienia co do rozporządzeń Królewskich, zarządzeń, regulaminów i przepisów.

16.—(1) Każde rozporządzenie Królewskie (Order in Council) lub zarządzenie, wydane na podstawie poprzednich przepisów niniejszej ustawy, może być następnie odwołane rozporządzeniem Królewskim (Order in Council), względnie zarządzeniem.

Do odwołania jednak takiego rozporządzenia Królewskiego (Order in Council) lub zarządzenia, stosuje się dział 38 ustawy o wykładni z roku 1889 (Interpretation Act 1889) normujący skutki uchylecia ustaw, a to w ten sam sposób, jaki stosuje się do uchylecia ustaw wydanych po wejściu w życie tej ustawy o wykładni.

(2) Każde rozporządzenie Królewskie (Order in Council) wydane na podstawie niniejszej ustawy ma być przedłożone Parlamentowi w możliwie najkrótszym czasie.

(3) Wszystkie regulaminy i zarządzenia, wydane na podstawie niniejszej ustawy, mają być przedłożone Parlamentowi w czasie możliwie najkrótszym, a skoro jedna z Izb w przeciągu 40 dni, licząc od dnia, w którym te regulaminy lub zarządzenia zostały jej przedłożone, uchwali ich uchylene, stają się one odtąd nieważne, co jednak nie przesądza ważności aktów dokonanych poprzednio na ich podstawie, ani prawa do wydawania nowych regulaminów lub zarządzeń.

Do powyższego 40 dniowego czasokresu nie wlicza się czasu podczas którego Parlament był rozwiązany lub odroczone, ani czasu przerwania posiedzeń obu Izb na dłużej niż 4 dni.

(4) Dział 1 ustawy o ogłaszaniu regulaminów (Rules Publication Act 1893) nie ma zastosowania do rozporządzeń Królewskich, regulaminów i zarządzeń, wydanych na podstawie niniejszej ustawy.

Wykładnia.

17.—(1) Następujące wyrażenia zawarte w niniejszej ustawie mają znaczenia im tu nadane, a mianowicie :

Słowa „obywatel brytyjski“ obejmują także osobę będącą pod protektoratem brytyjskim ;

„ublizenie powadze Sądu“ oznacza odnośnie Sądu Morskiego któregokolwiek z Państw wszelkie działanie lub zaniechanie, które wedle prawa tego Państwa podlega ukaraniu przez dany Sąd, podobnie jak ublizenie powadze Sądu jest karalne przez brytyjski Sąd, którego rozprawy się protokółuje (British Court of Record) ;

„przytrzymanie“ obejmuje wszelkiego rodzaju uwięzienie ;

„Gazety“ (gazette) oznaczają Gazety urzędowe w Londynie, Edynburgu i Belfaście ;

„prawo poboru do marynarki handlowej“ w odniesieniu do któregokolwiek z Państw, obejmuje każdą ustawę, nakładającą na obywateli tego Państwa przymusową służbę na statkach handlowych tego Państwa, albo na statkach handlowych, które z mocy zarządzenia, wydanego na podstawie niniejszej ustawy, mają być uważane jako statki tego Państwa ;

„prawo o żegludze handlowej“ nie obejmuje przepisów, nakładających obowiązek przymusowej służby na statkach handlowych, lecz oznacza wszelkie przepisy prawne, odnoszące się do żeglugi handlowej, łącznie z przepisami co do karania przestępstw, dokonanych przez kapitana lub członków załogi statków handlowych ;

Przez słowo „z przepisami“ rozumie się przepisane regulaminami i zarządzeniami, wydanymi na podstawie niniejszej ustawy ;

„termin“ w odniesieniu do jakiegokolwiek wezwania, oznacza dzień, w którym osoba wezwana ma obowiązek stawienia się przed Sądem ;

„marynarz tego Państwa“ oznacza, osobę, która od 3 września 1934 była zatrudniona lub zajęta na statku danego Państwa, czy to w charakterze kapitana, czy to członka załogi, lub też częściowo w jednym, a częściowo w drugim charakterze, przez 6 miesięcy albo dłużej, albo przez poszczególne okresy czasu, wynoszące łącznie nie mniej jak 6 miesięcy.

(2) Dla celów niniejszej ustawy statkami brytyjskimi są te statki, które wedle ustaw angielskich są uważane jako statki angielskie, statkami zaś którekolwiek z Państw te statki, które wedle ustaw danego Państwa są uważane jako takie.

(3) Celem uniknięcia nieporozumień wyjaśnia się, że wątpliwość, czy statek jakiegoś Państwa, lub statek uważany w myśl niniejszej ustawy jako statek danego Państwa, jest statkiem handlowym, ma być rozstrzygnięta wedle przepisów danego Państwa.

(4) Ilekroć w niniejszej ustawie powołane są przepisy prawne jakiegoś Państwa, należy przez to rozumieć przepisy, będące w danym czasie w mocy prawnej z mocy ustawy, rozporządzenia, ogłoszenia lub jakichkolwiek środków ustawodawczych, przyjętych, wydanych lub ogłoszonych przed lub po wejściu w życie niniejszej ustawy, a o ile chodzi o Państwo, którego Rząd jest obecnie utworzony bądź to w Zjednoczonym Królestwie, bądź to na takim obszarze, na który ustawa niniejsza może być rozciągnięta, tak przed, jak i po utworzeniu tego Rządu.

Zastosowanie do Szkocji.

18. Ustawa niniejsza ma zastosowanie do Szkocji z nast. zmianami :

- a) słowa „Lord Kanclerz“ zastępuje się w paragrafie 4 Dodatku słowami „Sekretarz Stanu“ w innych zaś ustępach niniejszej ustawy słowami „Lord Justice General“ ;
- b) powoływany w niniejszej ustawie Sąd Wyższy (High Court) ma być zastąpiony przez High Court of Justiciary ;
- c) powoływanie się na Sędziego Sądu Hrabstwa (Judge of County Court) ma być zastąpione powoływaniem się na zastępcę szeryfa, a Sąd Hrabstwa (County Court) ma być zastąpiony Sądem szeryfowskim ;
- d) gdzie jest mowa o Sędzi Pokoju względnie o wezwaniu, tam ma być szeryf, względnie polecenie ;
- e) zamiast powołanego w paragrafie (2) działu siódmego Sądu Wyższego, którego rozprawy są protokółowane (Superior Court of Record), ma być High Court of Justiciary ;
- f) zamiast powołanego w par. (2) działu siódmego Sądu, którego rozprawy są protokółowane (Court of Record) ma być High Court of Justiciary ;
- g) paragraf (4) działu ósmego ma mieć zastosowanie z opuszczeniem słów „w postępowaniu skróconym“ ;
- h) w paragrafie 1 Dodatku zamiast słów „ma być Sądem, którego rozprawy są protokółowane“ (Court of Record) mają być użyte słowa „będzie miał dla celów wyżej wspomnianych te same prawa odnośnie ukarania za ublizenie powadze Sądu, przyznanie kosztów i wydawania wyciągów, jak Sąd szeryfowski“.

Zastosowanie do Północnej Irlandii.

19. Ustawa ta ma mieć zastosowanie do Północnej Irlandii z następującymi zmianami :

- a) słowa „Lord Kanclerz“ mają być zastąpione

słowami Lord Sędziego Naczelnego Północnej Irlandii (Lord Chief Justice of Northern Ireland);

- b) zamiast powołanego w par. (6) działu 8 Sekretarza Stanu, ma być Minister Spraw Wewnętrznych.

Tytuł ustawy, czas jej trwania i obszar mocy obowiązującej.

20.—(1) Niniejsza ustawa będzie cytowana jako ustawa o Sądach Morskich Państw Sojuszniczych, Allied Powers, Maritime Courts Act 1941.

(2) Niniejsza ustawa pozostanie w mocy aż do wygaśnięcia ustawy o wyjątkowych uprawnieniach (Emergency Powers Defence Act 1939), poczym traci swą moc.

Z chwilą wygaśnięcia niniejszej ustawy, par. 2 działu 38 ustawy o wykładni z r. 1889 (Interpretation Act 1889), który odnosi się do skutków uchylecia ustawy, znajdzie zastosowanie, jakgdyby niniejsza ustawa została uchylona.

(3) Oświadcza się niniejszym, że ustawa niniejsza rozciąga się na Północną Irlandię.

DODATEK

Rozstrzygnięcie kwestji w przemianie obywatelstwa brytyjskiego

UTWORZENIE SĄDÓW MIEJSCOWYCH

1. W tych miejscowościach, które oznaczy Lord Kanclerz, zostaną utworzone Sądy Miejskowe w celu rozstrzygnięcia twierdzeń osób, utrzymujących, że jako obywatele brytyjscy nie podpadają pod jurysdykcję Sądów Morskich, a każdy taki Sąd ma być uważany jako Sąd, którego rozprawy są protokołowane (Court of Record).

2. Każdy Sąd Miejskowy składa się z jednej osoby, mianowanej przez Lorda Kanclerza na warunkach określonych przy jej mianowaniu.

3. Nie może być mianowany Sędzią Sądu Miejskowego ten, kto nie jest Sędzią Sądu Hrabstwa (Judge of County Court), lub kto nie posiada kwalifikacyj do sprawowania tego urzędu.

4. Lord Kanclerz, po porozumieniu się ze Skarbem Państwa co do ich ilości i poborów, zamianuje dla każdego Sądu Miejskowego urzędników potrzebnych do należytego funkcjonowania tych Sądów. Lord Kanclerz może od czasu do czasu wskazać obowiązki, które ci urzędnicy mają spełniać, a wreszcie może, jeżeli uważa to za stosowne, usunąć ich z urzędu.

WNIOSKI O ROZPATRZENIE TWIERDZEŃ W PRZEMIANIE OBYWATELSTWA

5. Wyjąwszy przypadek zasądzenia przez Sąd Morski za ułżenie powadze Sądu, wniosek osoby, utrzymującej, że jest obywatelem brytyjskim, nie może być uczyniony po jej zjawieniu się przed Sądem Morskim, lub dostawieniu jej doń, chyba że Sąd ten na to wyraźnie zezwoli.

6. Wniosek o rozpatrzenie przed Sądem Miejskowym twierdzenia jakiejś osoby, że jest obywatelem brytyjskim, ma być wniesiony do kierownika Urzędu policyjnego, albo do zarządcy więzienia, którzy, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy, mają go przesłać do Sądu Miejskowego.

7. Skoro wniosek taki został należycie postawiony wówczas dana osoba aż do rozpatrzenia tego wniosku

- a) nie jest obowiązana do stawienia się przed Sądem Morskim, i nie będzie doń sprawdzona ;
- b) będzie w przypadku nałożenia na nią przez Sąd Morski kary więzienia za ułżenie powadze Sądu, traktowana tak, jak gdyby sprawa

została odesłana z powrotem do śledztwa ;

- c) nałożona zaś na nią przez Sąd Morski grzywna nie będzie wymagalna.

8. Na podstawie niniejszej ustawy zostaną wydane przepisy, przewidujące, że o czasie i miejscu odbycia rozprawy przed Sądem Miejskowym na skutek takiego wniosku, należy zawiadomić wnioskodawcę, jak również prokuratora, który wszczął przeciw niej postępowanie, a gdy dana osoba została zasądzona przez Sąd Morski za ułżenie powadze Sądu, sekretarza tego Sądu. Tak samo wydane zostaną przepisy uprawniające każdego urzędnika policji, nie niższego jednak stopnia jak inspektora, i Sędziego Pokoju do wypuszczenia na wolność osoby pozostającej pod strażą, na czas aż do rozpatrzenia jej wniosku.

POSTĘPOWANIE PRZED SĄDAMI MIEJSCOWYMI

9. Regulamin, wydany na podstawie niniejszej ustawy, może zezwolić na przedstawienie w postępowaniu przed Sądami Miejskowymi dowodów w formie pisemnego oświadczenia, złożonego pod przysięgą (affidavit). Ten regulamin może upoważnić Sądy Miejskowe do rozstrzygnięcia przedłożonych im wniosków po rozważeniu jedynie dowodów opartych na dokumentach.

Jednakowoż tak wnioskodawcy, jak też i prokuratorowi, który wszczął przeciw niemu postępowanie, a gdy wnioskodawca został zasądzony przez Sąd Morski za ułżenie powadze Sądu, sekretarzowi tego Sądu, ma być dana sposobność żądania wyznaczenia rozprawy, na której mają prawo zjawić się i żądać swego przesłuchania.

10. Sąd Miejskowy może uwzględnić wniosek, skoro po rozpatrzeniu materiału dowodowego dojdzie do przekonania, że twierdzenie wnioskodawcy, że jest obywatelem brytyjskim jest dostatecznie wykazane, mimo, że zdaniem Sądu dowód nie został ściśle przeprowadzony.

11. W razie odrzucenia wniosku jakiejś osoby, że jest obywatelem brytyjskim, Sąd Miejskowy :

- a) w przypadku, gdy osoba ta była wezwana przed Sąd Morski lub miała być dostawiona, wyda zarządzenia co do czasu i miejsca jej jawnienia się przed Sądem Morskim, lub jej dostawienia doń, względnie gdy nakaz aresztowania został już poprzednio wydany, co do jej przytrzyma-

nia lub tymczasowego wypuszczenia na wolną stopę za poręką ;

- b) w przypadku, gdy osoba ta została zasądzona przez Sąd Morski za użyczenie powadze Sądu, wyda potrzebne zarządzenia, by zapewnić pełną skuteczność poleceniom Sądu Morskiego.

12.—(1) Skoro Sąd Miejskowy uzna twierdzenie jakiejś osoby, że jest obywatelem brytyjskim za uzasadnione i przekona się, że poniosła ona w związku z rozpatrzeniem jej sprawy znaczne koszty dojazdu i utrzymania, może on, o ile uzna to za stosowne zarządzić wypłacenie jej tych kosztów

przez dotyczącego urzędnika wedle obowiązujących stawek.

(2) Skoro zaś Sąd odrzuci wniosek jakiejś osoby o uznanie, że jest obywatelem brytyjskim, wówczas może, skoro jest zdania, że wniosek został uczyniony lekkomyślnie i w celu utrudnienia lub dla przewłoki w sprawie, nałożyć na nią obowiązek zapłacenia dotyczącemu urzędnikowi takiej części kosztów sądowych, którą uzna za stosowną, nie przekraczającą jednak sumy pięciu funtów. W braku dobrowolnej zapłaty koszty te będą ściągane w sposób, w jaki są ściągane koszty Sądu Hrabstwa (County Court).